

Bognoter

John Iversen og Jan Søndergård, *Europas miljøproblemer. En diskussion om miljøpolitikken i EF*, Århus: Forlaget Hovedland, 1988, 126 s., kr. 134,00.

I forbindelse med planerne om et egentligt fælles marked i EF har SF's medlem af Europaparlamentet og hans sekretær bidraget til en nødvendig debat om EF's rolle i løsningen af de europæiske miljøproblemer og om anvendelsen af EF-organerne i denne sammenhæng. Bogen behandler indledningsvis EF politisk og institutionelt, derefter forskellige typer af miljøproblemer (jord- og grundvandsforurening, flod- og havforurening og luftforurening) og endelig sammenhænge mellem miljø og konkurrenceevne. Disse kapitler bidrager til en forståelse af miljøproblemernes og miljøpolitikens sammensatte karakter. Mere politisk sprængstof er der dog i erkendelsen af, at en for ensidig hævde af den nationale selvbestemmelse spærrer for et effektivt miljør Samarbejde, og at EF-Parlamentet og EF-Kommissionen også kan bruges til at fremme en progressiv miljøpolitik.

Kommunalstatistisk årbog 1/88, København: Kommunernes Landsforening, 1988, 251 s., kr. 900,00.

Kommunernes Landsforening har siden 1970 udsendt *Kommunalstatistiske meddelelser*, som nu erstattes af *Kommunalstatistisk Årbog*. Årbogen skal udsendes to gange om året, således at sommer- og vinterudgaverne vil adskille sig fra hinanden, afhængigt af de varierende muligheder for opdatering. Formålet er som hidtil at give et statistisk billede af kommunernes aktiviteter og økonomi i bred forstand – dog i mere ensartet form – for at kunne sammenligne kommunerne imellem. Ud over de faste elementer – en mindre tekstdel og en tabeldel – skal Årbogen kunne medtage egentlige tidsserier og ad hoc-undersøgelser. Altså et nyttigt formål, men prisen forbløffer.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab

Levevilkår i Danmark. Statistisk oversigt 1988, udgivet af Danmarks Statistik og Socialforskningsinstituttet, København, 1988, 327 s., kr. 175,00.

Så er 4. udgave af *Levevilkår i Danmark* kommet, og den indeholder flere emner end forgængerne fra 1976, 1980 og 1984. Publikationen har også i nogen grad ændret karakter, idet hvert kapitel bliver indledt med et forholdsvis omfattende

tekstafsnit, der indeholder en egentlig fremstilling af kapitlets emne, illustrerende grafer og henvisninger til relevant litteratur. Tabellerne optræder nu mest som en form for uddybende dokumentation. Publikationen indeholder resultater fra Danmarks Statistiks tilbagevendende tællinger og fra Socialforskningsinstituttets større undersøgelser. Men der er også en række nye oplysninger, der synes indsamlet specielt med henblik på denne publikation, for eksempel ikke tidligere set tal for politisk aktivitet i Danmark.

Social kritik, nr. 1, 1. årgang 1988, tema: »SSP«, 93 s., kr. 86,00.

Det har været svært at holde liv i socialpolitiske tidsskrifter i Danmark. *Social Kritik*, der er redigeret af Ejler Johansen og Benny Lihme og udgives af den til formålet stiftede forening »Selskabet til fremme af Social Debat«, er et nyt forsøg på at skabe et tidsskrift for »social kritik, analyse og debat«, som det siges. Tidsskriftet ønsker hermed at blive et forbindelsesled mellem samfundsvidenskab, social forskning og social praksis.

Det første nummer har SSP-samarbejdet eller samarbejdet mellem »social- og sundhedsforvaltningen, skole- og fritidsforvaltningen og politiet« som tema. Det er det gennemgående synspunkt i temanummeret, at den politimæssige kontrol har fået overvægt på bekostning af det socialpædagogiske arbejde.

Lise Togeby
Institut for Statskundskab

Knud Vilby, *Tanzania fra drøm til virkelighed*, Skive: Mellemlfolkeligt Samvirke, 1988, 200 s.

Titlen på Knud Vilbys bog dækker på udmærket vis dens indhold. Bogen består af en grundig og engageret redegørelse for Tanzanias udvikling, eller om man vil dets »opvågnen« fra drømmen ved uafhængigheden i 1961 om, at Tanzania »kan selv« til 1980'ernes dybe krise. Der gives en indgående beskrivelse af landbrugspolitikken og det tragiske eksperiment med at flytte befolkningen sammen i store landsbyer (ujamaa). Vilby beskriver desuden uden sentimentalitet bureaukratiseringen og det moralske forfald, som blev følgen af det socialistiske udviklingseksperiment. Den udenlandske bistands andel i Tanzanias ulykker beskrives og kritiseres køligt og nøgternt. I sine beskrivelser og fortolkninger af Tanzanias udvikling betjener Vilby sig flittigt af skandinaviske forskningsresultater. Han trækker således på Göran Hydens fortolkninger af Tanzanias problemer.

Bogen er ført helt frem til i dag. Derfor redegør den for de senere års forhandlinger med Den Internationale Valutafond. Ligeledes peges der på Tanzanias store økologiske problemer. Knud Vilby har skrevet en spændende bog om de enorme og voksende problemer, som de fleste afrikanske lande kæmper med i dag.